

Nr 160.

Av herr **Lövgren m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 6, med förslag till lag om ändrad utbildningstid för värnpliktiga av 1922 års klass m. m.

Det har från vänstersocialistiskt håll vid flera föregående riksdagar framförts krav på militärväsendets fullständiga avskaffande. Motiveringen till detta tid efter annan upprepade krav har varit den, att vi ansett, att denna stora tanke aldrig skulle komma till förverkligande om icke någon stat satte sig i spetsen och föreginge med gott exempel. Under tiden närmast före världskrigets slut ställdes stora förväntningar på det planerade Nationsförbundet, men dessa förhoppningar hava icke blivit uppfyllda, utan den dag som är står världen i en lika fruktansvärd rustning som någonsin tillföre, och utsikterna till att uti den svenska riksdagen vinna bifall till förslaget om avrustning är nu mindre än förut, då man ju genom anslutning till Nationsförbundet på sätt och viss kommit i beroende av utlandet för en sådan åtgärds vidtagande. Vi skola därför icke under detta år upprepa vårt krav på den fullständiga avvapningen, väl vetande att man skall avfärda tanken med en hänvisning till Nationsförbundet, denna nya »första kammare», som väl i framtiden blir den klippa, mot vilken man krossar alla förslag i denna riktning.

Men när vi se den fruktansvärda arbetslöshet och nöd som råda ute i landet, kunna vi icke underlåta att framföra krav på militärövningarnas totala inställande under de närmaste åren. Vi kunna icke förstå den politik, som för fullständigt improduktiva ändamål bortslösar hundratal miljoner kronor årligen, medan samtidigt goda och hederliga medborgare sakna det nödvändigaste till livets uppehälle. Vi veta väl att staten icke kommer ifrån att erlagga de stora belopp, som åtgå till avlöningar åt den fast anställda personalen och till materielens vård, liksom att vid våra militärförläggningar även finnes en hel del civil personal, som har sin utkomst på militärväsendet. Emellertid är det vår uppfattning, att åtskilliga tiotal miljoner kronor, skulle kunna inbesparas genom vapenövningarnas totala inställande, och sådana anordningar kunna träffas, att den fast anställda personalen, liksom den civila personalen utnyttjades på ett för samhället mera gagnande sätt än vad nu är fallet. Någon fara ur synpunkten av vårt lands säkerhet torde nu mindre än tidigare föreligga om vårt förslag skulle bifallas.

1920 och 1921 års riksdagar hava fattat beslut om inskränkning av övningstiden för värnpliktiga av 1920 och 1921 års klass. Motiveringen till dessa beslut har varit, dels att man velat avvakta resultatet av försvarsrevisionens arbete, dels ock den statsfinansiella situationen.

Uti propositionen nr 6 till årets riksdag föreslår Kungl. Maj:t riksdagen att antaga:

- 1) lag om ändrad utbildningstid för värnpliktiga av 1922 års klass,
- 2) lag om befrielse för vissa värnpliktiga från skyldighet att fullgöra reservtruppövning samt
- 3) lag om befrielse för vissa värnpliktiga från skyldighet att deltaga i landstörmsövning.

Motiveringen till dessa förslag är densamma som år 1921.

Vi anse emellertid, att Kungl. Maj:t uti sitt förslag icke tagit tillräcklig hänsyn till den ekonomiska situationen, varuti landet befinner sig, och vi tillåta oss därför föreslå riksdagen att för sin del besluta icke blott ett inställande av värnpliktsövningarna för 1922 års klass, utan även att, med ändring av det beslut, som fattades förlidet år angående övningstiden för 1921 års klass, besluta snarast möjligt inställa vapenövningarna under år 1922.

Med hänsyn till den statsfinansiella situationen och vad vi i övrigt anfört, tillåta vi oss hemställa det riksdagen måtte besluta,

att med ändring av Kungl. Maj:ts förslag uti proposition nr 6 för sin del besluta, dels om inställande av övningarna med värnpliktiga av 1922 års klass, dels ock snarast möjligt vidtaga sådan ändring av 1921 års riksdags beslut om utbildningstiden för värnpliktiga av 1921 års klass, att de militära övningar, som redan pågå, avbrytas och de som ytterligare planerats under år 1922 inställas.

De omformuleringar av lagtexten, som bliva nödvändiga vid ett bifall till ovan framställda förslag, anhålles att vederbörande utskott måtte vidtaga.

Stockholm den 24 januari 1922.

O. W. Lövgren.

Elof Lindberg.

Ivar Vennerström.

C. O. Johansson
i Sollefteå.

Ernst Hage.

Fabian Månsson.
Hagaström.